

DANMARKS STØRSTE POLITISKE SAMTALE

FÆLLES OM DANMARK

SOCIALDEMOKRATIETS PRINCIPPROGRAM 2017

SOCIALDEMOKRATIET

PRINCIPPROGRAMUDVALGET

Dan Jørgensen (formand for udvalget)
Bjarne Kaspersen Hansen
Hans Brønfeld
Hans Christian Maarup
Inge Kjær Andersen
Jacob Bundsgaard
Jan Ankler
Jan Juul Christensen
Jens Georg Bagge
Jeppe Kofod
Jette Buus Gravesen
Johannes Lundsfryd
Lasse Quvang Rasmussen
Lise Lotte Møller
Margot Torp
Mogens Jensen
Preben Wolthers
Sophie Hæstorp Andersen
Thomas Gyldal Petersen
Ulla Astman

SEKRETARIAT

Sophie Bruun Kristensen
Daniel Witt Jason

FOTOS

S. 7 Thomas Andersen
S. 10, 14, 15, 19 Socialdemokratiet
S. 23 Økologisk Landsforening
S. 25 European Union, 2017
S. 26 Rune Dyrholm
S. 30 Christian Lindgreen/Scanpix

GRAFISK DESIGN & LAYOUT

Kristian Emil Petersen, grafiskafdeling.dk
Stefan Cavalieri, grafiskafdeling.dk

TRYK

Kailow

Vedtaget på Socialdemokratiets Kongres 2017

INDHOLD

5 Vores værdimæssige kompas

7 Fælles om Danmark

9 Hjerterblod

- 9 Fællesskab og solidaritet
- 9 Frihed og lighed
- 10 Rettigheder og pligter
- 10 Tillid og sammenhængskraft
- 11 Demokrati og dannelse
- 11 Bæredygtighed og ansvar
- 11 Internationalisme og menneskerettigheder

13 Udfordringer og muligheder

- 13 Folkestyre og samarbejde
- 14 Velfærd og fællesskab
- 16 Den sociale kontrakt
- 16 Ulighed i Danmark
- 18 Ulighed i verden
- 19 Arbejdsmarked og uddannelse
- 21 Udlændinge og integration
- 22 Demokrati, sammenhængskraft og kultur
- 23 Bæredygtighed og vækst
- 24 Et socialdemokratisk Europa
- 26 En ny verdensorden

29 Fælles om fremtiden

VORES VÆRDIMÆSSIGE KOMPAS

Af Dan Jørgensen, formand for principprogramudvalget og Mette Frederiksen, formand for Socialdemokratiet

Socialdemokratiets første principprogram blev vedtaget i juni 1876. Siden har skiftende principprogrammer udgjort vores partis værdimæssige kompas.

Principprogrammet beskriver vores hjerteblod og visioner. Det er vores svar på, hvordan vi bedst går fremtiden i møde. Og det udgør rammen om vores løbende politikudvikling.

For os er det en stor ting, hver gang vi stopper op, tager bestik af verden og sætter ord på vores grundlæggende værdier. Vi gør det grundigt, og vi lytter til hinanden.

”Fælles om Danmark” er Socialdemokratiets syvende principprogram. Og processen har været den hidtil mest inddragende i vores partis historie.

Samtlige medlemmer har været inviteret til at bidrage. Mange tusinde har gjort det. Vi har debatteret og analyseret. Vi har talt, og vi har lyttet.

Rammerne om vores fælles samtale har været alsidige. Vi har mødtes til hundredvis af møder i kredse og partiforeninger, på stormøder i

regionerne, til temakonferencer over hele landet, på workshops til vores kongresser, over kaffen til mindre møder hjemme hos hinanden og ikke mindst foran computeren på de sociale medier.

Det har været Danmarks største politiske samtale. Det er Socialdemokratiet, når vi er bedst.

På de følgende sider giver vi optimistiske svar på, hvilken retning vi ønsker, Danmark skal bevæge sig i de kommende år. Vi socialdemokrater tror på, at i morgen kan blive bedre end i går.

Vi tror på stærke fællesskaber, og vi tror på Danmark. Derfor hedder vores nye principprogram ”Fælles om Danmark”.

God læselyst!

FÆLLES OM DANMARK

Siden 1871 har vores parti kæmpet for at skabe det Danmark, vi har i dag. Et rigt land med frihed, lighed og tryghed for de fleste. Et land med sammenhængskraft, hvor vi har tillid til hinanden. Et godt land, der skaber gode rammer for et lykkeligt liv. Efter vores mening: det bedste land i verden.

Vi har ikke gjort det alene. Men Socialdemokratiet er uden sammenligning det parti i Danmark, der har haft mest indflydelse på og båret størst ansvar for samfundsudviklingen. Sådan skal det også være i fremtiden.

Vi er kommet langt. Men vi er langt fra i mål. For mange danskere er stadig uden for arbejdsmarkedet. Det skaber utryghed. Det er ikke godt nok. Alle skal med.

Vores samfundsmodel bygger på en social kontrakt. Vi sikrer, at virksomheder har gode forhold.

At de kan udvikle sig og skabe job. Samtidig skal erhvervslivet levere sin del til fællesskabet – økonomisk og socialt.

Uden et stærkt og konkurrencedygtigt erhvervsliv, ingen velfærd. Uden et udbygget velfærdssamfund, intet konkurrencedygtigt erhvervsliv.

Vi er et af de mest lige samfund i verden. Samtidig er vi et af de rigeste lande i verden. Vores model virker. Den skal vi passe på. Den ruster os godt i en turbulent og foranderlig verden.

Socialdemokratiet kæmper for fremskridt. Både dem vi har opnået, og dem vi har til gode.

Igennem mere end 140 år har vi vist, at politik nytter. Vi kan sikre, at i morgen bliver bedre end i dag. Lad os gøre det sammen. Fælles om Danmark.

HJERTEBLØD

Socialdemokratiets første principprogram blev vedtaget i 1876. Meget er sket siden. Men vores grundværdier ligner sig selv.

Vores idégrundlag er den demokratiske socialisme. Troen på demokratiet og ønsket om social retfærdighed har altid drevet os fremad.

Værdier er vigtige. Uden dem intet parti. De er fundamentet for alt, hvad vi foretager os, og de er det kompas, der sætter retning for vores politiske virke.

FÆLLESSKAB OG SOLIDARITET

Vi tror på fællesskabet. Det er gennem stærke forpligtende fællesskaber, at vi bedst sikrer den enkeltes mulighed for at leve et godt liv og udfolde sit eget personlige potentiale.

I et solidarisk fællesskab gør enhver sit bedste, og vi hjælper hinanden. De bredeste skuldre bærer det tungeste læs.

I Danmark holder vi sammen. Vi afviser myten om, at enhver er sin egen lykkes smed. I stedet tror vi på, at alle mennesker har et ansvar for hinanden, og at det ansvar er særlig stærkt i forhold til de mest sårbare.

Vi ved, at alle kan få brug for hjælp. Når det sker, må et menneske aldrig føle sig til besvær eller tabt for fællesskabet. Alle fortjener at blive behandlet med respekt og værdighed.

Den socialdemokratiske samfundsmodel bygger på princippet om, at velfærdsydelse er universelle. Det betyder, at selvom vi har et særligt ansvar over for de mest udsatte blandt os, så hjælper fællesskabet ikke kun dem. Velfærds-samfundet skal være der for os alle sammen.

I stærke fællesskabsinstitutioner, som folkeskolen, vores daginstitutioner og sundheds-væsenet mødes danskerne på tværs af økonomiske, sociale og kulturelle skel. Brede grupper

opbakning og deltagelse løfter alle og skaber social spejling. Ligesom det giver udsatte og sårbare mulighed for at flytte sig socialt. Kollektiv finansiering af stærke fællesskabsinstitutioner er fundamentet for den lighed, der sikrer frihed for de fleste uanset baggrund.

Vi tror på fællesskaber i alle livets forhold: familielivet, arbejdslivet, i fritiden og politisk.

Vi søger stærke fællesskaber lokalt, nationalt og på tværs af grænser.

FRIHED OG LIGHED

Alle mennesker er lige meget værd, men det betyder ikke, at vi er ens. Vi har forskellige drømme og forudsætninger her i livet.

Alle børn skal have mulighed for at blive en del af fællesskabet og udnytte det potentiale, de har.

Alle skal have lige muligheder for at forme deres eget liv uanset køn, etnicitet, religion, seksuel orientering, handicap, social baggrund eller økonomisk formåen.

Det betyder, at vi som samfund har et ansvar for at bekæmpe de barrierer og uligheder, som fratager nogle mennesker friheden til at forfølge deres drømme.

Vi skal altid støtte mønsterbrydere, der formår at gå imod den negative sociale arv. Men det virkelige mål for vores politik er at bryde selve mønsteret.

Vi er imod alle former for diskrimination af mennesker. Ingen må behandles uretfærdigt eller nedværdigende.

Ligestilling mellem kønnene er en særlig prioritet for Socialdemokratiet. Den skal gennemføres i alle dele af samfundet. Målet er, at mænd og kvinder reelt får lige rettigheder, pligter og muligheder – økonomisk, politisk, socialt og kulturelt.

RETTIGHEDER OG PLIGTER

Med rettigheder følger også pligter. Vi har alle ret til hjælp, når det behøves. Og vi har alle pligt til at bidrage, hvor vi kan.

Alle danskere har et ansvar for eget liv og for at bidrage til fællesskabet.

Vi hjælper hinanden. Og vi stiller krav til hinanden.

Uden flid, viljestyrke og samfundssind kan det danske velfærdssamfund ikke opretholdes og videreudvikles i fremtiden. Vi skal være et rigt og produktivt land, hvor flest muligt deltager og bidrager.

Danskerne er et flittigt folk. Det er godt og nødvendigt. At flest muligt har et arbejde er vigtigt. Det skaber identitet og giver livsglæde for den enkelte og sikrer velstand for os alle.

At have et arbejde er både en pligt og en rettighed.

At flest muligt har et arbejde er nødvendigt for, at vi kan sikre vores fælles velfærd. Herunder, at vi kan hjælpe dem, der ikke er i beskæftigelse.

Samtidig er det fællesskabets opgave at sørge for, at der er beskæftigelse til flest muligt. Det kræver et rummeligt arbejdsmarked, hvor der

også er plads til for eksempel ældre medarbejdere og mennesker med handicap.

TILLID OG SAMMENHÆNGSKRAFT

Et tillidsfuldt samfund med stor sammenhængskraft er et godt og trygt sted at bo. Sådant et land skal Danmark altid være.

Vi skal altid føle, at vi tilhører det samme fællesskab, deler de samme grundværdier og har respekt for hinanden.

Et samfund med så vidtrækkende rettigheder og pligter, som vi har i Danmark, kan kun fungere, hvis vi grundlæggende stoler på hinanden og føler samhørighed.

Den enkelte skal altid føle sig sikker på, at det, man bidrager til fællesskabet med, bliver forvaltet på god og retfærdig vis. Det kræver åbenhed og gennemsigtighed.

Uden tryghed, ingen sammenhængskraft. Vi skal være et land, hvor mennesker er trygge, både hvad angår deres velfærd, økonomi og fysiske sikkerhed. En retsstat, hvor man kan leve i tryghed – uden frygt for vold, kriminalitet eller terror. Vi vil bekæmpe kriminalitet med midler vi ved, der virker. Ikke mindst skal vi bekæmpe dens årsager og satse offensivt på forebyggelse og resocialisering. Retssystemet skal være konsekvent og retfærdigt.

”VÆRDIER ER VIGTIGE. UDEN DEM INTET PARTI. DE ER FUNDAMENTET FOR ALT, HVAD VI FORETAGER OS, OG DE ER DET KOMPAS, DER SÆTTER RETNING FOR VORES POLITISKE VIRKE.”

DEMOKRATI OG DANNELSE

Vi tror på demokratiet. Det er den eneste retfærdige og mest effektive styreform i verden.

Et demokrati skal ikke have skel og modsætninger mellem dem, der bestemmer, og dem, der bestemmes over.

Ethvert myndigt menneske har ret til at deltage i demokratiet. Ved valgdeltagelse, ved at ytre sig frit og ved at forsamle og organisere sig med andre. På den måde kan man præge rammerne om sit eget liv.

Det kræver adgang til klar og tydelig information og mulighed for inddragelse. Danmark skal være et oplysnings- og deltagelsessamfund, der baserer sig på borgernes aktive engagement.

Almen dannelse er en nødvendighed og et ideal i et demokrati. Det kræver opdragelse i demokrati fra den tidlige barndom og op gennem hele uddannelsessystemet. Og det fordrer gode muligheder for uddannelse samt et rigt kultur- og foreningsliv.

BÆREDYGTIGHED OG ANSVAR

I en moderne verden er det vigtigt at huske, at vi mennesker stadig lever af og i samspil med naturen og dens kræfter.

Vi mener, at mennesker har en forpligtelse til at passe på den natur og de dyr, vi deler jorden

med. Planter og dyr er værdifulde for os, men de har også en værdi i sig selv. Derfor skal vi passe på miljøet omkring os og altid indrette produktionen bæredygtigt og under hensyntagen til dyrs velfærd.

Vores generation har desuden et ansvar over for fremtidige generationer. Vi skal passe på naturens ressourcer, så vores børn og børnebørn overtager jorden i en bedre tilstand, end den er nu.

INTERNATIONALISME OG MENNESKERETTIGHEDER

Vores værdier kender ikke grænser. De principper, vi kæmper for i Danmark, søger vi også at fremme i verden.

Vi er et internationalt parti, der tror på, at det nytter at arbejde sammen på tværs af grænser. Vi ønsker en verdensorden, der bygger på regler og normer. En verden, der regeres efter lovens magt – ikke magtens lov. Derfor går vi ind for aktivt og forpligtende samarbejde mellem verdens lande og folk. Vi insisterer på, at Danmark skal have en markant stemme og en plads om bordet dér, hvor de internationale beslutninger træffes.

Vi forpligter os på at overholde FN's menneskerettigheder og mener, at de bør gælde for alle mennesker på jorden.

Vi tror på det gode eksempels magt og ved, at Danmark kan gøre en forskel i verden ved at gå forrest med klare og stærke værdier.

UDFORDRINGER OG MULIGHEDER

Vi lever i en kompleks verden under hastig forandring. Danmark står over for store udfordringer både her i landet og internationalt. Meget kan tabes, hvis vi går den forkerte vej. Endnu mere vindes, hvis vi vælger den rigtige.

For både national og international politik gælder, at vi i stadigt stigende grad er påvirkede af globaliseringen. Vi lever i en verden, hvor menneskers liv er bundet sammen på tværs af grænser og verdensdele på en dybere og mere vidtrækkende måde end nogensinde før.

Politisk, økonomisk, kulturelt og teknologisk medfører det store forandringer i vores samfund og for det enkelte menneskes liv.

Globaliseringens konsekvenser mærkes forskelligt. For nogle skaber den velstand, optimisme og tro på fremtiden. Andre oplever dens skyggesider. Her skaber udviklingen utryghed.

Det socialdemokratiske projekt er grundlæggende optimistisk. Vi tror på, at i morgen kan blive bedre end i går. Det gælder også her.

Globaliseringen har allerede ført mange gode ting med sig, og potentialet for at udnytte dens positive effekter bedre er stadig stort. Det skal udnyttes. Samtidig ved vi, at utrygheden hos mange både er reel og velbegrunderet.

Utrygheden opstår, når menneskers liv eller fremtidsudsigter forandres. Når deres job trues, eller arbejdsfunktioner ændres. Når man kan iagttage, at alt går fremad for dem, der har mest, mens man selv mærker truslerne og frygter morgendagen. Så mindskes troen på fremtiden. Håbet om at skabe et godt liv for sig selv og sine nære bliver mindre. Tilliden til fællesskabet forsvinder.

Dertil kommer, at fattigdom, krige og konflikter sender millioner af mennesker på flugt. Ofte

med kurs mod et bedre liv hos os i Europa. Det påvirker også os i Danmark.

For Socialdemokratiet er det en hovedprioritet at skabe tryghed og tro på fremtiden. De værdier, som har skabt det danske velfærdssamfund, er også de værdier, der skal sikre svarene på globaliseringens udfordringer.

FOLKESTYRE OG SAMARBEJDE

Socialdemokratiet har rødder i arbejderbevægelsen. Oprindeligt var vi et klasseparti. I dag er vi det parti i Danmark, der favner bredest.

Vi er ikke kun til for nogle grupper i vores samfund, og vi repræsenterer ikke særinteresser. Vi er til for hele Danmark.

Vi tror på demokratiet og folkestyret i bredeste forstand. I Danmark er vi ikke kommet hertil, hvor vi er i dag ved tilfældigheder. Vi er kommet hertil, fordi den danske befolkning har valgt det.

Historien har vist, at vores parti gør en forskel. Med engagement, dygtighed, socialdemokratiske værdier og lederskab kan vi forandre verden Danmark og gøre en forskel i verden.

Socialdemokratiet gør, hvad vi mener, er bedst for Danmark. Det gør vi beslutsomt og med udgangspunkt i vores eget hjerteblood. Men vi tror på, at samarbejde og stabilitet er sundt for et lille land som vores. Både hos os selv, og når vi arbejder på tværs af grænser.

Vi socialdemokrater er både idealister og pragmatikere. Idealismen sikrer, at vi aldrig mister retningsansen. Pragmatismen sikrer, at vores politik aldrig begrænses til tomme protester eller teoretiske analyser. Vi insisterer på at omsætte vores værdier til konkret realistisk handling. Vi sætter retning, tager ansvar og skaber resultater.

VELFÆRD OG FÆLLESSKAB

Danmark er et velfærdssamfund. Det betyder, at fællesskabet søger at give tryghed og velfærd til alle.

Vi tror på, at det er den bedste måde at indrette et land. Velfærdssamfundet og fællesskabets institutioner er den bedste lighedsmotor, historien har set. Det er herigennem, vi skal sikre reelle og lige muligheder for alle i vores samfund.

De fleste danskere har en høj livskvalitet. Det skyldes ikke mindst den tryghed og velfærd, som fællesskabet leverer.

Fri og lige adgang til uddannelse og sundhedsydelser, omsorg for vores ældre og trygge børneinstitutioner er blandt de velfærdsgoder, der gør Danmark til et godt sted at leve.

Vi har et særligt ansvar over for de mest udsatte i vores samfund. Men velfærden er for os alle. Vi bakker op om de stærke fællesskaber, fordi de skaber rammerne om et godt liv for den enkelte, og fordi vi spejler os i hinanden. Fordi vi hører sammen.

Vores velfærdssamfund koster penge. Men det betaler sig at investere i fællesskabet. Derfor

omfordeler vi værdierne i vores samfund, som vi gør. Altid med respekt for borgernes penge og altid ud fra den grundpræmis, at vi udviser økonomisk ansvarlighed.

Et sådant samfund skaber også rigdom og vækst. Et sådant land er et godt sted at drive virksomhed og skabe arbejdspladser. Socialdemokratiet ønsker en stærk offentlig sektor, hvor vi i fællesskab har indflydelse på og kontrol over udviklingen af de centrale velfærdsområder.

For Socialdemokratiet er det en kerneopgave at bevare og videreudvikle velfærdssamfundet i en fremtid, der byder på både udfordringer og muligheder.

Vores vigtigste politiske kamp i de kommende år er mod dem, der ønsker en anden vej. Mod de kræfter, der truer med at undergrave vores velfærd og truer de fællesskabsinstitutioner, der binder os sammen.

Globaliseringen påvirker velfærden i Danmark. Alle lande søger at blive rigere. Det gør de ved at forbedre deres konkurrenceevne i forhold til an-

dre lande. Den konkurrence er blevet skærpet i de senere årtier på grund af globaliseringen. Det har afsmittende effekt på vores velfærdsinstitutioner. Højere krav til effektivitet og produktivitet i den private sektor modsvarer af højere krav om det samme i den offentlige sektor.

Velfærdssektoren er også under pres af den demografiske udvikling. Stadig færre skal finansiere velfærden til stadig flere. Dertil kommer, at vores gennemsnitslevealder stiger, og vi får stadig flere muligheder for at behandle flere sygdomme mere effektivt. Samtidig har vi danskere en ambition om hele tiden at forbedre velfærden for os alle. Med andre ord: Den offentlige sektor skal levere flere, bedre og mere omkostnings-effektive velfærdsydelse.

For at imødekomme de krav har dele af den offentlige sektor i et par årtier ladet sig inspirere af markedsbaserede styringsfilosofier. Fokus på effektivitet og mulige forbedringer kan være godt. Men det er gået for vidt. Skematyranni, unødvendig detailstyring og spild af offentligt ansattes tid skaber hverken motiverede medarbejdere eller bedre velfærd.

Den offentlige sektor i Danmark kan ikke reduceres til tal i et regneark. Den består af mennesker med engagement, flid og faglighed.

Den offentlige sektor er en vigtig del af vores fællesskab: Det er skolelæreren, social- og sundhedsassistenten, politibetjenten, sygeplejersken. Og alle de andre, der sikrer vores fælles velfærd.

Derfor skal den ledes og organiseres efter fællesskabets værdier. Vi ved, at der skal ske forbedringer og nytænkning i den offentlige sektor – men grundlæggende skal det ske med udgangspunkt i samarbejde og tillid, snarere end konkurrence og kontrol.

Vi skal give mere rum for ledelse lokalt. Beslutninger om, hvordan en opgave løses, skal træffes så nært på borgeren som muligt. Politik skal fokusere mere på at sætte klare mål fremfor at detailstyre processer.

Ideelt set er velfærd ikke noget, det offentlige giver borgerne; det er noget, man skaber sammen. Vi socialdemokrater tror på mest mulig borgerinddragelse i den offentlige velfærd.

DEN SOCIALE KONTRAKT

Danmark er bedre rustet end de fleste andre lande til at klare sig godt i en globaliseret verden. Det er vi, fordi vores samfundsmodel bygger på en social kontrakt: ingen økonomisk vækst uden social fremgang og ingen social fremgang uden økonomisk vækst.

Kapitalismen har ingen moral eller retfærdighedssans. Derfor må markedet aldrig diktere, hvordan vi indretter vores samfund.

Vi ved, at vores vækst og velstand kommer af, at vi handler og konkurrerer med hinanden og med verden. Vi ved også, at et frit marked kan skabe innovation og virkelyst. Derfor er vi grundlæggende tilhængere af en fri markedsøkonomi. Men vi siger samtidig, at markedet kun kan virke optimalt og til fællesskabets bedste, hvis det underlægges politisk styring og kontrol.

Fællesskabets rolle er at omfordele, sætte grænser og regulere, så markedet kommer til at virke for vores målsætninger i stedet for imod dem.

Vores samfund er afhængigt af et velfungerende og retfærdigt skattevæsen, som danskerne kan have tillid til. Ved at indkræve skatter og afgifter omfordeler vi store dele af værdierne i vores samfund. Hermed skaber vi mere lighed, retfærdighed og fælles velfærd. Samtidig giver det os mulighed for at investere i uddannelse, forskning og infrastruktur – som igen skaber øget konkurrenceevne og velstand.

Når vi skaber rammer og sætter grænser for kapitalismen, er det dels for at sikre hensynet til menneskers velfærd og et godt miljø. Dels for at skabe en sund konkurrencedygtig økonomi med innovation og vækst. Nødvendigheden af en styring af markedsøkonomien viser sig især i krisetider. Konjunkturudjævnenende finanspolitik er et centralt middel hertil.

Danmark skal altid være et attraktivt sted at drive forretning. Vi har altid støttet driftige kræfters ønske om at skabe vækst og arbejdspladser. Til deres fordel og til samfundets bedste.

Erhvervslivet er afhængigt af et velfungerende velfærdssamfund, og velfærdssamfundet er afhængigt af et stærkt erhvervsliv. Det er den sociale kontrakt, der gør, at Danmark både er et af de mest lige lande i verden og samtidig et af de rigeste.

Sådan skal det også være i fremtiden.

ULIGHED I DANMARK

Hvis ligheden undergraves, er den danske samfundsmodel truet.

For Socialdemokratiet er det en hovedprioritet at fremme ligheden i Danmark. Selvom vi er et af de mest lige samfund i verden, er der stadig meget at kæmpe for.

Ikke alle børn i Danmark vokser op med de samme muligheder. Det skal vi gøre noget ved.

Ikke alle danskere er en del af fællesskabet. Alt for mange er uden for arbejdsmarkedet. Nogle i store dele af deres liv - måske endda permanent. Det er ikke godt nok. I Danmark skal vi altid kigge os over skulderen for at sikre, at alle er med.

Hvis man mister sit job, skal der være et socialt sikkerhedsnet, og samfundet skal hjælpe en med at komme i beskæftigelse igen.

Vi skal nedbryde den negative sociale arv. På trods af gratis uddannelse og et på mange måder velfungerende velfærdssamfund er den sociale mobilitet stadig for dårlig i Danmark.

Alt for mange mennesker er fanget i livsbaner og mønstre, som de ikke kan komme ud af. De, der fødes i socialt udsatte familier, har stor risiko for, at det vil præge resten af deres liv.

Uligheden ses også på sundheden i Danmark. Folk, der tjener mindst, er mere syge og lever i gennemsnit markant kortere end dem, der tjener mest.

Uligheden ses i vores uddannelsessystem. Hvis ens forældre ikke er i arbejde og ikke har fået en

”FOR SOCIALDEMOKRATIET ER DET EN HOVEDPRIORITET AT FREMME LIGHEDEN I DANMARK. SELVOM VI ER ET AF DE MEST LIGE SAMFUND I VERDEN, ER DER STADIG MEGET AT KÆMPE FOR.”

uddannelse, er der stor risiko for, at man følger i deres fodspor. Intet job og ingen uddannelse er finere end andre. Men det er et problem, når nogle mennesker fanges i et livsmønster, som ikke er deres eget valg.

Uligheden ses i alderdommen. Forskellen i den livskvalitet og de muligheder, vores ældre har, er for stor.

Uligheden ses også på boligmarkedet. På de udsatte boligområder, hvor få er i job, og der er udfordringer med integrationen. Og på samme tid er der kvarterer, hvor almindelige mennesker ikke har råd til at bo.

Uligheden er geografisk. I nogle dele af Danmark har mennesker færre muligheder i livet end i andre dele af vores land. Der kan være store forskelle inden for korte afstande.

Uligheden ses i kulturlivet. Dem, der har mindst, er også dem, der har de færreste muligheder for en varieret deltagelse i kulturlivet.

Endelig er ulighed også et demokratisk problem. Alt for mange deltager ikke i samfundslivet. De har ikke samme indflydelse via foreninger, faglige organisationer eller den generelle politiske proces i regioner, kommuner og Folketing.

Alt dette skal vi gøre op med. Det skal vi af idealistiske årsager, fordi uligheden er uretfærdig. Og det skal vi af økonomiske årsager, fordi vores lighedsbaserede samfundsmodel gør os konkurrencedygtige i en globaliseret verden.

Hvis uligheden bliver for stor, betyder det, at vi ikke udnytter alle menneskers potentialer. Det koster samfundet værdi. Også derfor skal vi bekæmpe ulighed, så flest muligt kan deltage og bidrage. Sådan skabes et rigt samfund med sammenhængskraft.

Uligheden bekæmpes bedst, og ligheden fremmes mest effektivt, når vi erkender, at en bredspektret indsats er nødvendig. En effektiv socialpolitik, fri og lige adgang til sundhed, gode dagtilbud, en velfungerende privat og almen boligsektor, en god folkeskole, et godt uddannelsessystem og ikke mindst en aktiv arbejdsmarkedspolitik er blandt de ting, vi skal fokusere på.

Vi vil bekæmpe de barrierer, der hindrer mennesker med handicap og minoritetsgrupper i at være en aktiv del af fællesskabet. Vi vil sikre handicappede gode muligheder i livet samt bekæmpe direkte og indirekte diskrimination, normer og fordomme, som rammer alle minoritetsgrupper i samfundet.

ULIGHED I VERDEN

Globaliseringen har gjort, at kapitalismen er løbet løbsk. Ukontrollerede markeds kræfter har fået for meget magt.

Den internationale økonomi er kun i ringe grad underlagt politisk kontrol og styring. Uden omfordeling og regulering har kapitalismen mange skyggesider. Dem ser vi i dag.

Den alvorligste konsekvens er, at uligheden er vokset markant. De rigeste har tjent stort på udviklingen, mens dem, der har mindst, ikke har oplevet den fremgang, de burde. For mange er det endda gået den forkerte vej.

Kortsigtede spekulationer har skabt en usund økonomi, hvor umiddelbare gevinster for få spekulanter har fortrængt fremtidsorienterede investeringer til gavn for samfundet.

Landes skattegrundlag bliver udhulet, fordi stater konkurrerer om at tiltrække investeringer ved at sætte skatten ned. Og fordi alt for mange virksomheder og privatpersoner bevidst undlader at betale den skat, de skal.

Sideløbende er den økonomiske magt blevet koncentreret på stadig færre hænder. Store

multinationale selskaber har omsætninger, der i værdi er langt større end mange landes samlede produktion. Få enkeltpersoner kontrollerer økonomiske midler svarende til, hvad den fattigste halvdel af verdens befolkning ejer tilsammen.

På en række vigtige områder er globaliseringen altså primært sket på markedets præmisser. Det har været skadeligt. Imidlertid har globaliseringen målt på andre parametre medført fremgang og velstand til gavn for alle – herunder de fattigste i verden.

Først og fremmest er det godt, at verden samarbejder mere, handler mere og lærer mere af hinanden. Det gør os alle rigere. For millioner af mennesker på kloden har det betydet, at de er blevet løftet ud af fattigdom.

Globaliseringen har også skabt vækst og arbejdspladser i Danmark. En verden, hvor lande handler mere og nemmere med hinanden, er i vores interesse. Eksport er en essentiel indtægtskilde for vores land. Det skaber arbejdspladser og velstand. For Danmark er det derfor vigtigt, at verdens markeder er åbne og tilgængelige for vores produkter.

”GLOBALISERINGEN HAR GJORT, AT KAPITALISMEN ER LØBET LØBSK. UKONTROLLEREDE MARKEDSKRÆFTER HAR FÅET FOR MEGET MAGT.”

ARBEJDSMARKED OG UDDANNELSE

Socialdemokratiet arbejder for fortsat at styrke og videreudvikle den danske folkeskole. Alle unge skal have mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse. Og den enkeltes ret til almen og faglig videreuddannelse gennem hele livet skal sikres.

Vi tror på styrken af et organiseret arbejdsmarked med gode løn- og arbejdsforhold. Og vi ved, at læring og øgede muligheder for at øge vores generelle kompetenceniveau er helt nødvendige ting i fremtiden.

Danmark har et højt uddannelsesniveau. Medarbejderne er kvalificerede, specialiserede og bærere af en jobkultur, der bidrager til udvikling af virksomhederne. Og med kvalitet og omstillingsparathed bidrager medarbejderne til en videre udvikling af vores samfund – et af verdens rigeste.

Vi vil altid arbejde for en højere beskæftigelse. Grøn omstilling, forskning og innovation skaber

allerede mange arbejdspladser, men der er fortsat muligheder for videre udvikling ved at føre en aktiv erhvervs politik. Vi skal sikre gode arbejdspladser med et godt arbejdsmiljø og en løn, man kan leve af. Vi skal sikre et arbejdsmarked, hvor der er plads til alle – også dem, der har svært ved at uddanne sig – og give alle uden arbejde en økonomisk tryk og værdig tilværelse.

Danmark er et af verdens rigeste lande, fordi danskerne er dygtige. Få uddanner sig mere end os. Uddannelse er tilgængelig for alle, og vi er gode til at styrke vores færdigheder gennem hele livet. Derfor er vi godt rustet til at klare os i den globale konkurrence.

Alligevel er det langt fra alle danskere, der oplever, at globaliseringen medfører positive forandringer i deres arbejdsliv. Tværtimod er mange under pres af tidens forandringer.

Globaliseringen og den teknologiske udvikling skaber utryghed for mange på vores arbejdsmarked. Danske virksomheder ligger i hård

”VORES POLITIK SKAL BALANCERE ØNSKET OM AT HJÆLPE MENNESKER I NØD MED HENSYNET TIL SAMMENHÆNGSKRAFTEN OG VELFÆRDEN I DANMARK.”

konkurrence med virksomheder fra hele verden. Arbejdstagere fra andre lande søger mod Danmark, og med den teknologiske udvikling bliver stadigt flere opgaver automatiserede eller digitaliserede.

For Socialdemokratiet er det vigtigt, at ingen tabes. Alle skal med. Ingen skal have grund til at føle sig utrygge.

Vi skal stole på, at det, der har gjort Danmark til en succes indtil i dag, også vil være det, der gør Danmark til en succes i morgen. Hvis vi ruster os og følger med tiden.

Den danske arbejdsmarkedsmodel med en høj organisationsgrad er en væsentlig årsag til, at Danmark klarer sig godt. Vores arbejdsgivere og arbejdstagere skaber gennem overenskomster rammerne for arbejdsforhold og lønninger. Og vi har et socialt sikkerhedsnet, der hjælper mennesker, hvis de mister deres job. Den model, kendt som *flexicurity-modellen*, skaber fleksibilitet for arbejdsgiverne og tryghed for arbejdstagerne.

Den danske arbejdsmarkedsmodel skal styrkes og udvikles i fremtiden. Trusler, der kan under-

grave modellen – som social dumping – skal bekæmpes.

Hertil skal lægges en aktiv arbejdsmarkedspolitik med investeringer i livslang uddannelse, opkvalificering og færdigheder. Kun herigennem kan vi sikre, at alle har de nødvendige kompetencer til at følge med udviklingen. Vi skal sikre alle borgeres adgang til den digitale infrastruktur, og vi skal styrke borgernes digitale kompetencer. Alle skal kunne bruge, skabe og vurdere indhold.

Danmark er et af de lande i verden, hvor flest kvinder er på arbejdsmarkedet. Det er en af hovedårsagerne til vores velstand.

Ligestilling mellem kønnene på arbejdsmarkedet er imidlertid stadig ikke reel. Derfor bekæmper vi fortsat direkte og indirekte kønsdiskrimination. Vi insisterer på lige løn for lige arbejde. Ligesom vi arbejder for et mindre kønsopdelt arbejdsmarked fri for stereotype forestillinger om kvinder og mænd. For Socialdemokratiet er det vigtigt, at arbejdsmarkedet og velfærdssamfundet er indrettet sådan, at alle har gode muligheder for at skabe balance mellem familie- og arbejdsliv.

UDLÆNDINGE OG INTEGRATION

Danmark har igennem årtier taget imod mange flygtninge og indvandrere. Mange er integrerede i vores fællesskab, taler sproget, arbejder og er i det hele taget til gavn for Danmark. Det er godt. Men det gælder desværre ikke alle. Vi skal blive bedre til at brede integrationen ud. Ingen skal stå udenfor i Danmark. For deres skyld og for vores samfunds skyld.

Vi socialdemokrater forstår godt, at mennesker fra andre dele af verden vælger at søge til Europa og til Danmark. Det er der mange grunde til. Eksplosiv befolkningstilvækst, klimaforandringer og fattigdom skaber store migrationsstrømme. Derudover betyder undertrykkelse, diskrimination og ikke mindst krig, at millioner hvert år flygter mod vores del af verden.

Socialdemokratiet er et humanistisk og solidarisk parti. Vi søger altid at hjælpe mennesker i nød på bedst mulig vis. Derfor sonderer vi mellem fattigdomsmigranter og flygtninge.

I store dele af verden oplever mennesker fattigdom og nød. Dem hjælper vi ikke bedst ved at tilskynde dem til at søge mod mere velhavende dele af verden. Vi hverken kan eller skal tage imod de mange millioner mennesker. I stedet skal vi yde bistand og sikre bedst mulige rammer for vækst og øget velstand i deres egne lande.

Flygtninge står i en anden situation. De kan ikke blive i deres eget land. Derfor skal de hjælpes andre steder. De fleste flygtninge hjælpes bedst i nærområderne. Derfor skal vi hjælpe mest der.

Men vi skal også hjælpe her i landet. Danmark tager imod mange asylansøgere. Og vi kommer også til at give asyl til mennesker på flugt i fremtiden. Men det nuværende asylsystem bliver misbrugt af menneskesmuglere, der hjælper grupper af migranter til Europa og Danmark, der ikke har noget beskyttelsesbehov som flygtning, og som ikke har ret til asyl. Vi ser helst, at flygtninge bliver fordelt efter solidariske og retfæ-

dige principper via FN's kvoteflygtningesystem. Samtidig erkender vi, at de mange udlændinge, der er kommet til Danmark over de sidste mange årtier, udgør en massiv udfordring. Det store antal og den manglende evne til at integrere mange af dem giver en række store problemer.

Desværre er udlændinge i Danmark i dag overrepræsenterede i kriminalitetsstatistikkerne og underrepræsenterede på arbejdsmarkedet. Vi har parallelsamfund i Danmark, hvor udlændinge og efterkommere af udlændinge bor og lever isoleret fra det danske fællesskab og efter andre værdier end de danske. Det er uacceptabelt. I Danmark skal alle leve efter demokratiets regler og respektere vores frihedsværdier. Religiøse og patriarkalske normer må aldrig stå over lov og ret. Ingen skal ligge under for social kontrol i Danmark.

Det høje antal udlændinge uden uddannelse og den manglende integration er også et økonomisk problem. Jo flere der ikke har et arbejde og ikke bidrager til samfundet, desto vanskeligere bliver det at opretholde velfærden i vores land.

For Socialdemokratiet er det en hovedprioritet, at integrationen forbedres markant. Det væsentligste bidrag til det vil være, at langt flere kommer i beskæftigelse.

Efter princippet om ret og pligt skal vi stille krav til den enkelte om aktivt at søge beskæftigelse. Alle skal bidrage til samfundet, hvis man kan. Samtidig skal fællesskabet gøre sit til, at alle får den nødvendige uddannelse, og at der er et arbejde at få. I den kamp spiller aktiv deltagelse i civilsamfundet og foreningslivet en helt afgørende rolle.

Vores politik skal balancere ønsket om at hjælpe mennesker i nød med hensynet til sammenhængskraften og velfærden i Danmark. Vi kan ikke tage imod flere udlændinge, end det er muligt at integrere effektivt.

DEMOKRATI, SAMMENHÆNGSKRAFT OG KULTUR

I en verden i forandring kan vi ikke stå stille. Vi skal bevæge os. Det er godt, for det giver mulighed for forbedringer og berigelse. Men vi skal huske at tage det, der binder os sammen, med på rejsen. Ellers risikerer vi at undergrave sammenhængskraften i vores land.

Danmark er et land, hvor vi stoler på hinanden; et tillidsfuldt samfund. Det er noget af det bedste ved at være dansk.

Vi er et demokratisk land. Langt de fleste danskere deltager aktivt i demokratiet og respekterer dets grundlæggende frihedsværdier.

I vores globaliserede verden er disse goder til tider under pres. Vi ser eksempler på nytillkomne, der lever uden for fællesskabet, og vi ser danskere, der svækkes i deres tro på det politiske system.

Det skal vi tage alvorligt. Vi skal støtte og videreudvikle det, der binder os sammen, og som skaber dialog og deltagelse.

Danskerne er foreningsmennesker. Vi engagerer os – og vi organiserer os. Fordi vi vil have indflydelse på vores eget liv, og fordi vi tager ansvar. Massevis af frivillige gør hver dag en stor forskel for dem selv og for mennesker omkring dem. Det er godt. Det skal vi værne om.

Menneskers dannelse er baseret på uddannelse og oplysning samt kulturelle og sociale erfaringer.

Herigennem får den enkelte indsigt, selvværd og handlekraft. At lære om og fordybe sig i kunst og kultur er en uundværlig del af denne dannelsesproces, som alle skal have mulighed for at gennemgå fra de tidligste år og hele livet.

For Socialdemokratiet er det derfor en grundlæggende forudsætning for et stærkt demokratisk og sammenhængende samfund, at vi har et mangfoldigt, inkluderende og rigt kulturliv. Det fordrer øget lighed i adgangen til kunst og kultur i alle dens former.

Kulturen er omdrejningspunkt for vores fællesskab og dermed det kit, der binder danskerne sammen og giver os fælles identitet. Det gælder det stærke foreningsliv og de fælles oplevelser, vi får i musikken, teatret, biografen, litteraturen og i tv. Det gælder i sporten, i digitale fællesskaber, i interessen for historie, kunst og i glæden ved selv at være kulturelt aktiv.

På samme måde er stærke public service-medier med et kvalitetspræget og alsidigt medieudbud vigtige. Det er essentielt for at sikre det enkelte menneskes mulighed for at følge med i samfundsudviklingen og forstå verden omkring det. Både det, der er tæt på, og det, der er internationalt.

Det er særlig vigtigt i en tid, hvor en fragmentering af medie billedet gør, at vores fælles referencerammer bliver færre. Hvis folk udvælger de informationer og indtryk, de får, så de kun underbygger allerede forudindtagede holdninger og vurderinger, er det skadeligt for et levende demokrati.

”DANMARK ER ET LAND, HVOR VI STOLER PÅ HINANDEN; ET TILLIDSFULDT SAMFUND. DET ER NOGET AF DET BEDSTE VED AT VÆRE DANSK.”

BÆREDYGTIGHED OG VÆKST

Med den globale befolkningsstigning og den eksplosive vækst i produktionen i verden følger også store problemer. Miljøet er under massivt pres. Klimaet forandrer sig hastigt. Heldigvis er en mere bæredygtig fremtid mulig.

I dag lever vi mennesker ikke i balance med naturen. Vi bruger klodens ressourcer og forurener dens elementer i en grad, der hverken er etisk forsvarlig eller bæredygtig i forhold til fremtiden.

Mange steder på planeten gælder det, at vi dyrker jorden for intensivt, fælder skovene for hurtigt og fanger for mange fisk. Det sker i et tempo, som gør, at naturen ikke kan nå at regenerere.

Vi forurener luft, jord, vand og atmosfære til stor skade for både planter, dyr og mennesker. Partikler i vores luft, forurening af vores grundvand, kemikalier i vores mad og forbrugsgoder koster mange liv og går generelt ud over vores sundhed.

Den største trussel er klimaforandringerne. Afbrændingen af fossile brændstoffer og udled-

ningen af drivhusgasser medfører, at temperaturen stiger, og at klimaet ændrer sig. Det har allerede nu alvorlige konsekvenser. Polarisen smelter, vandstanden stiger, og vi får flere ekstreme vejrphenomener såsom tørke, orkaner, heftig nedbør, stormfloder og oversvømmelser.

Dyr og planters levesteder ødelægges, og menneskers levevilkår forringes. Det rammer særligt hårdt i verdens fattigste lande. Dels på grund af deres geografiske placering. Dels fordi de ikke har ressourcerne til at imødegå forandringerne.

Fremtiden kan blive endnu værre, hvis vi ikke får stoppet temperaturstigningerne. For Socialdemokratiet er det derfor en bunden opgave grundlæggende at forny den måde, vi forbruger og producerer energi på.

Det haster. Problemerne bliver nemlig kun større i takt med, at klodens befolkning fortsat vil vokse eksplosivt, og det samlede forbrug følge med.

Løsningen er ikke at forsage økonomisk vækst. Den kamp ville være dødsdømt fra start. Menne-

”MILJØET ER UNDER MASSIVT PRES. KLIMAET FORANDRER SIG HASTIGT. HELDIGVIS ER EN MERE BÆREDYGTIG FREMTID MULIG.”

sker vil altid søge at skabe vækst og fremgang. Opgaven er ikke at forsøge at stoppe udviklingen. Opgaven er at gøre den bæredygtig.

Her skal Danmark være et foregangsland. Vi skal forske og udvikle miljøvenlig teknologi og selv vise vejen ved at være det mest bæredygtige samfund i verden.

Vi er godt på vej. Siden Danmark som det første land i verden oprettede et miljøministerium i 1973, er vi gået forrest i den grønne omstilling. Den position må vi ikke sætte over styr.

Danmark er et fødevarerproducerende land, og det skal vi også være fremadrettet med et bæredygtigt hensyn.

Vi er et af de mest intensivt dyrkede lande i verden. Det presser vores natur og miljø. Derfor stiller vi høje krav.

Den danske fødevarersektor er blandt de mest bæredygtige og konkurrencedygtige i verden. Vi har vist, at miljøkrav og vækst ikke er hinandens modsætninger. Dansk landbrug har formået at øge produktionen markant over de sidste årtier samtidig med, at forureningen er gået ned.

Krav til miljø, fødevarer sikkerhed og dyrevelfærd har medført en innovation og effektivisering af fødevarersektoren, der gør den til verdensførende.

Den strategi skal vi også følge i fremtiden – for miljøets skyld og for at sikre arbejdspladser i erhvervet.

Vores fødevarerproduktion og forbrug er mere økologisk end i noget andet land i verden. Det er godt for både miljø, dyrevelfærd og sundhed. Men vi kan gøre det endnu bedre. Efterspørgslen efter økologiske produkter vil fortsætte med at stige både i Danmark og globalt.

En grøn politik for Danmark er altså ikke i modsætning til ønsket om vækst. Bærer vi os klogt ad, vil det snarere være forudsætningen for at skabe værdi og job i fremtiden. Dels fordi der vil være efterspørgsel efter vores grønne teknologier og miljøvenligt producerede varer. Men også fordi de lande, der producerer mest effektivt, vil være mest konkurrencedygtige i fremtidens ressourceteknappe verden.

ET SOCIALDEMOKRATISK EUROPA

Vi socialdemokrater er varme tilhængere af den Europæiske Union. Den har skabt fred, stabilitet og fremgang i vores del af verden. Desuden giver samarbejdet os mulighed for at møde internationale udfordringer, som ingen nation kan adressere alene. Grænseoverskridende problemer kræver grænseoverskridende løsninger.

Små lande med en åben økonomi som vores er i særlig grad afhængig af stærke fællesskaber og samarbejde på tværs af grænser.

EU er en politisk kampplads. Det betyder, at samarbejdets politik afspejler de politiske flertal, der til enhver tid er i de lovgivende institutioner.

For os er EU stærkest, når der er klare socialdemokratiske aftryk på den førte politik. Når fællesskabet sikrer balance mellem marked, miljø

og mennesker. Og vi er imod, når hensynet til det indre marked får overvægt.

Danmark har stor fordel af EU's indre marked. Det medfører vækst og beskæftigelse. Men vi socialdemokrater er bekymrede over, at hensynet til virksomhedernes profit og den fri bevægelighed fylder for meget.

Ganske som vores velfærdssamfund styrer markedet nationalt, skal fællesskabet i EU gøre det internationalt.

Finansmarkederne og dets aktører kan ikke reguleres effektivt i nationalstaterne alene. Derfor kæmper vi for, at EU tager over der, hvor vi i Danmark mister kontrollen, fordi udfordringerne bliver grænseoverskridende.

EU skal sikre, at lande ikke kan udkonkurrere hinanden ved at have lave standarder for miljø,

arbejdsmiljø, forbrugerspørgsmål og fødevarer-sikkerhed. Og EU må aldrig undergrave enkelte landes mulighed for at bevare deres sociale og miljømæssige standarder.

EU skal gøre en positiv forskel i menneskers hverdag. Samarbejdet skal fokusere på at skabe reelle og konkrete resultater, der kan mærkes af den enkelte borger.

EU er et samarbejde mellem demokratiske lande, som bør afspejle befolkningernes ønsker. Det betyder, at integrationen ikke skal gå længere, end der er opbakning til, og at alle beslutninger i EU skal træffes efter nærhedsprincippet.

EU spiller også en rolle på den globale scene. Når Unionen taler med én stemme, gør det en forskel specielt i forhold til handel, udviklingspolitik samt klima og miljø.

EN NY VERDENSORDEN

Vi lever i en tid, hvor også selve verdensordenen er under forandring.

Engang var international politik defineret alene ved relationerne mellem nationalstater. Sådan er det ikke længere. I dag har også andre aktører stor indflydelse på menneskers velfærd og sikkerhed på tværs af grænser.

Internationale organisationer, multinationale virksomheder, NGO'er og terrororganisationer er eksempler på aktører, der påvirker menneskers liv på tværs af grænser.

Magtrelationer og sikkerhedstrusler er foranderlige og diffuse. En række lande er steget i indflydelse og magt på grund af ændret lederskab eller voksende økonomi.

Terrorisme er for mange lande – herunder Danmark – en større umiddelbar trussel mod vores sikkerhed end konventionel krig med andre lande. Ofte er det små netværk eller

enkeltindivider, der spreder frygt, død og ødelæggelse.

Læg dertil, at klimaforandringer, fattigdom og massemigration øger risikoen for konflikter.

Samlet set betyder det, at selvom militær magt stadig er vigtig, så er det ikke længere den eneste magtfaktor – og langt fra altid det bedste middel – til at løse verdens nye udfordringer.

”Blød magt” i form af udviklingshjælp, kapacitetsopbygning, diplomati og handelsrelationer kan ofte skabe mere udvikling og stabilitet i de dele af verden, der har størst nød og flest konflikter.

Danmark skal føre en aktiv udenrigspolitik af idealistiske årsager, og fordi det er i vores interesse.

Vi har stolte erfaringer med at gå forrest på den globale scene, når det handler om solidaritet og bæredygtighed. Det skal vi fortsat gøre.

Vores udviklingsbistand og diplomati skal bekæmpe nød samt sikre stabilitet og udvikling – specielt i nærområderne til verdens alvorligste konflikter.

Det meste kan vi imidlertid ikke gøre alene. I en ny, usikker og kompleks verdensorden er stærke internationale samarbejder vigtigere end nogensinde.

Når det gælder militære trusler og sikkerhedsspørgsmål, er NATO vores vigtigste alliance. Det er herigennem, at vi nyder den primære beskyttelse af vores eget land og territorium.

Det er også igennem NATO, at vi kæmper skulder ved skulder med allierede i de tilfælde, hvor militær indgriben mod lande eller terrorgrupper kræver det.

Også FN spiller en vigtig rolle nu og i fremtiden.

FN gør en forskel med fredsmissioner rundt omkring i verden, varetagelse af menneskerettigheder på tværs af grænser, hjælp til flygtninge samt klima- og miljøaftaler.

Men dér, hvor FN for alvor skal gøre en forskel, er i det forebyggende arbejde. Gennem FN skal vi sikre, at verdens konflikter og udfordringer

løses, førend de bliver til væbnede konflikter, hungersnød, folkeflugt eller epidemier.

FN har i 2016 sat dagsordenen globalt med de 17 verdensmål, hvor alle 193 medlemslande frivilligt har forpligtet sig til blandt andet at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre kvinders ligestilling og reproduktive rettigheder samt god uddannelse og bedre sundhed til alle foruden anstændige job og mere bæredygtig økonomisk vækst. De målsætninger støtter Socialdemokratiet helhjertet.

Ikke kun via EU, NATO og FN, men også andre organisationer såsom OSCE, Europarådet og gennem et levende nordisk samarbejde, skal Danmark proaktivt søge indflydelse.

Det nordiske samarbejde har særligt potentiale på grund af vores fælles værdier, sammenlignelige velfærdsmodeller og traditioner for godt samarbejde. Derfor skal vi samarbejde om fælles interesser – herunder specielt arktiske forhold.

Rigsfællesskabet mellem Danmark, Grønland og Færøerne er vigtigt. En samhørighed og et samarbejde, som Socialdemokratiet ønsker at fortsætte og udvikle med udgangspunkt i ligestilling og under hensyntagen til hvert enkelt lands ønsker og muligheder.

”VI HAR STOLTE ERFARINGER MED AT GÅ FORREST PÅ DEN GLOBALE SCENE, NÅR DET HANDLER OM SOLIDARITET OG BÆREDYGTIGHED. DET SKAL VI FORTSAT GØRE.”

FÆLLES OM FREMTIDEN

Udfordringerne for verden og Danmark kan synes store, og mulighederne for at løse dem kan virke fjerne.

Vi socialdemokrater forstår, hvorfor mange mennesker kan føle, at fremtiden er usikker. Utrygheden kommer ikke af sig selv. Den opstår, når mennesker mærker, at forandringer i verden omkring dem kan påvirke deres eget liv og afspore deres drømme for fremtiden. Det tager vi alvorligt.

Vi siger ikke, at det bliver nemt at møde fremtidens udfordringer. Faktisk er det svært.

Vi hævder heller ikke, at det er ligetil at forsvare den danske samfundsmodel i en globaliseret verden. Det er det ikke. Men vi siger en ting højt og tydeligt: Politik nytter.

Igennem mere end 140 år har Socialdemokratiet vist, at vores værdier kan gøre en forskel. Vi har løbende opbygget og udviklet det danske velfærdssamfund.

Tiden er ikke til nemme snuptagsløsninger. Dertil er verden for kompliceret og det, der er på spil, for vigtigt.

Tiden er til værdibaserede, velovervejede og fremtidsorienterede løsninger. Fremtiden skal formes i fællesskab i Danmark og i verden.

Det starter med os selv. Det starter i Danmark. Nok er vi påvirkede af verden omkring os, men vi er bestemt ikke magtesløse i forhold til vores egen skæbne. Det er stadig primært de politiske beslutninger, der træffes her i landet, der påvirker danskerne mest.

Det er styrken af vores fællesskaber og vores vilje til at bruge dem, der afgør vores fremtid.

Det er Folketinget, regionerne, kommunerne og arbejdsmarkedets parter, der sætter de primære politiske rammer for menneskers liv i Danmark. Det er i den offentlige debat, den demokratiske samtale, foreningslivet og igennem vores kultur, at det danske demokrati formes og udvikles. Og det er her, at det, der binder os sammen, udvikles og konsolideres.

Socialdemokratiet kæmper for, at vi også i fremtiden skal være et land med tillid og sammenhængskraft. Et land, hvor vi, der bor her, har høj livskvalitet og gode muligheder for at leve et lykkeligt liv uanset køn, alder, etnicitet, handicap, seksuel orientering, tro og social status.

”DET ER STYRKEN AF VORES FÆLLESSKABER OG VORES VILJE TIL AT BRUGE DEM, DER AFGØR VORES FREMTID.”

Det primære fokus for Socialdemokratiet i de kommende år bliver at bevare og videreudvikle den danske samfundsmodel.

Vores vigtigste kamp bliver mod de kræfter, der truer med at undergrave vores demokrati, fællesskab og velfærd. Kampen mod dem, der ønsker en anden samfundsmodel end den, der har bragt os til, hvor vi er i dag.

Vi står værn om det velfærdssamfund, der har gjort os til et af de rigeste og mest lige lande i verden. Og vi vil bevare den sociale kontrakt mellem erhvervsliv og fællesskab, der sikrer, at hensynet til konkurrenceevne og vækst går hånd i hånd med hensynet til mennesker og miljø.

De samme kampe skal kæmpes internationalt. Det skal vi af idealistiske grunde, fordi vi ønsker at sprede vores værdier i verden. Og det skal vi, fordi stadig flere udfordringer og muligheder bedst mødes via forpligtende internationale fællesskaber.

Det stærkeste og mest forpligtende fællesskab, vi deltager i, er EU. Det er primært herigennem, at vi skal løse fremtidens grænseoverskridende udfordringer. Og det er her, vi skal sikre balancen mellem marked, miljø og mennesker i Europa.

Danmark skal også fortsat engagere sig i globale problemstillinger. Bilateralt kan vi gøre noget, men først og fremmest skal vi søge indflydelse via FN, når det handler om at sikre udvikling, fred, stabilitet og menneskerettigheder.

Fælles for vores internationale indsatser gælder, at vi tror på eksemplets magt. Hvis Danmark går forrest, kan vi gøre en forskel. Hvis vi som land arbejder dygtigt og ambitiøst, kan vi præge verden med vores værdier.

Vi socialdemokrater tror på fællesskabet. Vi tror på fremtiden. Lad os forme den sammen. Fælles om fremtiden.

SOCIALDEMOKRATIET

VESTER VOLDGADE 96, 1552 KØBENHAVN V • TELEFON 72 300 800